

УДК 332.1

Кардаш О.Л.

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне*

**ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ДОСТУПНОСТІ
ПРОДОВОЛЬСТВА**

Kardash O.L.

**ECONOMIC AND MATHEMATICAL MODELING OF FOOD
AVAILABILITY**

Загострення світової продовольчої кризи, зумовленої стрімким збільшенням кількості населення планети, зростанням ресурсних дисбалансів, нерівномірністю світового розвитку аграрного виробництва та нестабільністю фінансових ринків актуалізує необхідність моделювання доступності продовольства.

Оцінку фізичної доступності запропоновано визначати за допомогою показників, які пов'язані з структурою мережі роздрібною торгівлі продовольчими товарами, а також з виробництвом населенням продукції сільського господарства у підсобних господарствах. Достатня наявність продуктів харчування не дає повної гарантії продовольчої забезпеченості населення країни, яка значною мірою залежить від рівня отриманих грошових доходів та купівельної спроможності, тобто економічної доступності продовольства.

Виходячи з неоднорідності показників продовольчої безпеки, математичною основою розрахунку ваг виступає кореляційна матриця R розміром $m \times m$ з одиницями на головній діагоналі. Недіагональні елементи матриці представлені коефіцієнтами кореляції r_{kj} , які оцінюють тісноту зв'язку між показниками x_i і x_k , зумовленого дією спільних причин їхньої варіації. Оскільки $r_{kj} = r_{jk}$, то матриця R симетрична.

$$R = \begin{pmatrix} 1 & 0.99 & -0.38 \\ 0.99 & 1 & -0.33 \\ -0.38 & -0.33 & 1 \end{pmatrix}$$

Кореляційна матриця показників
фізичної доступності

$$R = \begin{pmatrix} 1 & 0.67 & -0.06 \\ 0.67 & 1 & 0.28 \\ -0.06 & 0.28 & 1 \end{pmatrix}$$

Кореляційна матриця
показників економічної доступності

Кореляційні матриці демонструють структуру взаємозв'язків між показниками доступності всередині кожного блоку індикаторів (фізичної доступності та економічної доступності).

Література:

1. Статистика: Підручник / С. С. Герасименко, А. В. Головач, А. М. Єріна та ін.; За наук. ред. д-ра екон. наук С. С. Герасименка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2012. — 467 с.

УДК 004:339166.5

Мартиненко О.А., Ушкаленко І.М

Вінницький національний аграрний університет

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ

MARTINENKO O.A., Ushkalenko I.M.

**ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF INTELLECTUAL
POTENTIAL IN UKRAINE**

Європейський досвід останніх декількох років змінив уявлення про можливі шляхи розвитку людства. Якщо раніше вважалося, що головна роль в економічному розвитку держави належала природним ресурсам, то тепер - це інтелектуальний потенціал нації. Також, багато вчених увагу приділяли вивченням інтелектуального потенціалу це були ,як А. Жарінова, В. Геєць, Б. Патон, В. Куценко, Б. Маліцький, Є. Марчук тощо, а також зарубіжні вчені-економісти – Ф. Мах- луп, Е. Брукінг, Т. Стюарт та ін [1]. Кожний з них у свій час трактував поняття інтелектуальному потенціалу по-різному. На думку В. Прошак, інтелектуальний потенціал – це сукупність знань, умінь і творчих обдарувань індивідів, їхній освітньо-кваліфікаційний рівень, які дають змогу засвоювати набуті та творити нові знання, тобто це здебільшого можливості, якими володіє особа [2] Куценко В. розглядає категорію «інтелектуальний потенціал» як таку, що охоплює: рівень освіти населення, відсоток студентства від загальної кількості населення, частку витрат на освіту й науку у ВВП, питому вагу залучених до наукового обслуговування у загальній чисельності населення тощо [3, с. 15, 16].

Україна має великий потенціал у науковій та освітній сфері. За індексом освіти ООН знаходиться вона в лідерах (31 місце). Тобто, це є важливим показником , тому що наша країна випереджає такі держави, як, наприклад, Італія (член великої сімки, 32 місце), Польща (яку нам постійно наводять як позитивний приклад – 37 місце), Великобританія (39 місце), Росія (49) і Бразилія (яка, незважаючи на проблеми, вважається «потенційною наддержавою», 102 місце) [4]. На даний час в економіці України інтелектуальний потенціал нажаль недостатньо враховується, і тому нагромаджене роками інтелектуальне багатство лишається нікому не потрібним і все це призводить до розпаду багатьох наукових і виробничих колективів,